

ACADEMIA ROMÂNĂ
COMISIA DE ISTORIE A ORAȘELOR DIN ROMÂNIA

INFORMAȚII PRIVIND
ISTORIA ORAȘELOR

Nr. 183

Sibiu, iunie 2021

ACADEMIA ROMÂNĂ
Comisia de Istorie a Orașelor din România
Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu

Sesiunea anuală a
Comisiei de Istorie a Orașelor din România

Orașul – centru meșteșugăresc și industrial

Sibiu, 1–2 iulie 2021

Online

Program

Joi, 1 iulie 2021

9,00-9,30 Deschidere lucrărilor sesiunii

Dan Dumitru Iacob, *Salutarea participanților și prezentarea programului*

Rudolf Gräf, *Reșița la cea de a 250-a aniversare: importanța sa pentru România*

Secțiunea 1 (9,30-11,30)

Moderator: Rudolf Gräf

Kurt Scharr, Georg Neuhauser, Andreas Maier, Tobias Pammer, *Exploatarea minieră istorică în Tirol*

Enikő Rűsz-Fogarasi, Julia Derzsi, *Conexiuni pe harta profesiilor – rezultatele unei cercetări sistematice despre breslele din Transilvania (secolele XIV-XVIII)*

Marian Horvat, *Antroponimia meșteșugarilor din Dej (sec. XV-XVI)*

Adrian Magina, *Comerț și meșteșuguri în Lipova secolului al XVI-lea*

Secțiunea 2 (11,30-13,30)

Moderator: Julia Derzsi

Livia Magina, Adrian Magina, *Reșița înainte de Reșița: trecutul medieval al unui centru industrial*

Dan Dumitru Iacob, *Obiective economice, industriale și de comunicații reflectate în surse cartografice austriece din 1855 privitoare la orașele Iași, Roman și Focșani*
Bogdan Mateescu, *Orașele Țării Românești în sec. XIX: economie și spațiu urban*
Iosif Marin Balog, *Orașele și nașterea antreprenoriatului modern. O perspectivă asupra realităților din Transilvania secolului al XIX-lea*

Secțiunea 3 (15,00-17,00)

Moderator: Vasile Ciobanu

Ágota Ladó, *Bere și Ciuc*

Nicolae Teșculă, *Sighișoara centru industrial textil în epoca modernă*

Sorana-Maria Vlad, *Perspective ale dezvoltării unui mic oraș minier din Munții Metaliferi din perioada premodernă până în anii interbelici*

Inna Ostrovsca, Ileana Kisilewicz, „*Die Curhaus-anlagen in Dorna-Watra*” *Stațiunea balneară din Vatra Dornei*

Secțiunea 4 (17,00-19,00)

Moderator: Teodor Octavian Gheorghiu

Laurențiu Rădvan, *Meșteșugari și orașe în Țările Române. Aspecte topografice*

Mihai D. Drecin, *Sistemul căilor ferate din Banat. Impactul asupra industrializării orașelor bănățene (1844-1910)*

Vasile Ciobanu, *Relația dezvoltare industrială - evoluție urbanistică în Sibiul secolelor XIX-XX*

Marius Mitrof, *Impactul industriei asupra urbanismului și locuirii urbane din orașul Galați*

19,00-20,00 Adunarea generală a membrilor CIOR și a Asociației „Civitas Nostra”

Vineri 2 iulie 2021

Secțiunea 5 (9,00-11,30)

Moderator: Alexandru Nicolaescu

Minodora Damian, Livia Magina, *Consum și prețuri la magazinele Uzinelor și Domeniilor Reșița*

Delia Cora, *Considerații privind transformările în structura economică a Oradiei în anii trecerii spre economia socialistă (1945-1953)*

Viorel Gheorghe, *Industria orașului Buzău în primul deceniu al regimului comunist*

Mariana Barna, *Pregătirea profesională a salariaților din întreprinderile industriale din centrele urbane ale Crișanei, în perioada 1960-1980*

Valentin Maier, *Efectele procesului de industrializare în perioada 1948-1991 în Reșița și împrejurimi*

Secțiunea 6 (11,30-14,00)

Moderator: Dan Dumitru Iacob

Răzvan-Raul Ivan, *Industrializare și dezvoltare urbanistică la Constanța în perioada interbelică*

Ileana Kisilewicz, *Grădinaritul de la meșteșug la zorii industriei horticoale – București*

Valeriu-Eugen Drăgan, *Procesul de urbanizare al zonei Viilor din orașul București ca impact al dezvoltării industriei între a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX*

Teodor Octavian Gheorghiu, *Arad - dezindustrializare și conversie-reconversie defectuoasă și cu viitor incert*

Liliana Iuga, Oana Țiganea, *Despre construcția unui oraș secret în România socialistă - Uraniu și arhitectura realismului socialist la Dr. Petru Groza / Ștei*

Închiderea manifestării (14,00-14,10)

Informații utile:

Pentru a putea participa la lucrările Sesiunii *Orașul – centru meșteșugăresc și industrial* vă rugăm să aveți instalată aplicația **ZOOM** pe computerul personal.

Codurile de acces pentru **1 iulie 2021**:

<https://us05web.zoom.us/j/84506942575?pwd=eVA4OTdjSlIGSmtUN2didXIHRW5Mdz09>

Meeting ID: 845 0694 2575

Passcode: h7HFr5

Codurile de acces pentru **2 iulie 2021**:

<https://us05web.zoom.us/j/82638174233?pwd=YytvKzVUOGg1OGI0KzFkRE95WHRzUT09>

Meeting ID: 826 3817 4233

Passcode: k3k3er

Sorin Iftimi, *Orașul Iași în imagini vechi (secolele XVII-XIX). Gravuri, stampe, litografii, picturi / Jassy in old images (17th – 19th centuries). Engravings, prints, lithographs, paintings* (Iași: DAR Development Publishing; Heidelberg: HERLO Verlag, 2020), 248 p., il.

Imaginile istorice ale orașelor oferă numeroase informații, completând sau înlocuind alte surse documentare. În ele, istoricii pot găsi detalii despre împrejurimile orașului la un moment dat, despre economia locală, arhitectură, aspecte de viață cotidiană și condiții sociale, de viață confesională și politică urbană.

Orașele importante din toată lumea au fost reprezentate, de-a lungul secolelor, într-un număr însemnat de desene, picturi, gravuri, vederi generale sau parțiale luate din diferite direcții, din profil, din perspectiva zborului de pasăre. Imagini având ca subiect orașul au fost tipărite începând cu ultimele decenii ale secolului al XV-lea, odată cu primele cărți ilustrate.

Puține orașe din România au monografii sau repertorii ale reprezentărilor lor de-a lungul timpului. Existența sau lipsa acestui tip de lucrări nu prea are legătură cu importanța politică sau culturală a localității, ci cu preocupările istoricilor domeniului sau ale acelor profesioniști interesați de istoria (urbană) locală. În sfârșit, și Iașiului, multă vreme capitală politică și întotdeauna „hub” cultural românesc, îi este dedicat un astfel de album istoric.

Este meritul domnului Sorin Iftimi, cunoscut cercetător și muzeograf ieșean, care s-a aplecat asupra complexe și dificilei activități de repertoriere a imaginilor istorice ale orașului celor șapte coline. Aceste rânduri sunt menite să atragă atenția asupra apariției cărții domniei sale, *Orașul Iași în imagini vechi/Jassy in old images*, urmând ca o recenzie a lucrării să fie predată spre publicare în revista „Historia Urbana”.

Volumul lansat în 7 noiembrie 2020 la Galeriile Grumăzescu din Iași este parte a unui proiect al Asociației Patrimoniul Artă și Cultură pentru Tineret Iași, fiind finanțat de Primăria Municipiului Iași prin programul de finanțare a proiectelor societății civile.

Autorul volumului apărut la DAR Development Publishing din București și HERLO Verlag din Heidelberg este un fin cunoscător al orașului, despre care a scris de mai multe ori, iar

albumul beneficiază din plin de experiența sa prin trimiterea la numeroase documente despre și descrieri ale zonelor reprezentate în imaginile discutate, precum și prin detaliile în legătură cu arhitectura și viața urbană.

Cele 248 de pagini ale cărții sunt alcătuite din 112 pagini de text bilingv și 136 de pagini de ilustrații ce reprezintă 120 de vederi generale și parțiale, 115 dintre acestea fiind comentate în text.

Pentru mai multe categorii de specialiști posibil interesați de lucrare, sunt de folos informațiile privind organizarea sa. După un *Argument* al autorului, urmează cele nouă capitole, ce tratează, în ordine cronologică, fie mai multe reprezentări de același tip, fie ale unui/unor artist/artiști: I. *Primele vedute ale orașului Iași (1600-1788)*; II. *Peisaje ieșene de M.M. Ivanov și G.S. Sergeev (1790-1793)*; III. *Imagini din Iași la începutul secolului XIX. J. Schüfrid, I. Clark, M.N. Vorobiev*; IV. *Două imagini de Auguste Raffet și variantele lor (1837)*; V. *Desene originale și litografii de Michel Bouquet (c. 1840)*; VI. *Orașul Iași în anii 1840. R. Tannich, A. Kranzllger și L. Stawski*; VII. *Albumul cu douăsprezece vederi ale Iașilor de J. Rey (1845)*; VIII. *Un „album” al Iașilor de E. Zschermach*; IX. *Vedute ale Iașilor de după 1850*. Lucrarea se încheie cu o utilă *Bibliografie selectivă*.

De apreciat poziționarea imaginilor la sfârșitul fiecărui capitol, fiind astfel mai ușor de urmărit atât evoluția tipului de reprezentare cât și dezvoltarea orașului. Traducerea în limba engleză a textului lărgiște aria de răspândire și accesibilitatea lucrării. Formatul mare, aspectul elegant și hârtia velină de calitate oferă albumului plus de valoare.

Recomand călduros locuitorilor și vizitatorilor orașului dar, mai ales, cercetătorilor, această carte documentată, care este, în același timp, de o calitate grafică ireproșabilă.

Se poate spune că 250 de ani de evoluție politică, socială, culturală și, mai ales, arhitecturală a orașului Iași poate fi reflectată sau chiar dovedită de către acest tip de documente istorice. Vederile urbane parțiale sau generale ale Iașului, desenate, pictate, gravate sau imprimate, pot nuanța sau chiar reconstitui (măcar parțial) istoria sa.

Anda-Lucia Spânu

Romanian Academy

Commission for the History of Towns in Romania

INFORMATION ABOUT URBAN HISTORY

Summary

This edition of the Newsletter contains the annual meeting program of the Romanian Commission for the History of Towns, having the topic "The Town - craft and industrial center", which will be hosted in Sibiu (online), between the 1st and 2nd July, 2021, and one book presentation.

Rumänische Akademie

Kommission für Städtegeschichte Rumäniens

STÄDTEGESCHICHTLICHE INFORMATIONEN

Resümee

Die vorliegende Ausgabe des Informationsblattes enthält das Programm der Jahrestagung der Kommission für Städtegeschichte Rumäniens zum Thema „Die Stadt - Handwerks- und Industriezentrum“, die vom 1. bis 2. Juli 2021 in Hermannstadt/Sibiu (online) veranstaltet wird, und eine Buchpräsentation.

Comisia de Istorie a Orașelor din România

Bulevardul Victoriei 40, RO – 550024 Sibiu, tel: 0040 269 212604, fax: 0040 269 216605

www.icsusib.ro; nicolaescu@icsusib.ro

ISSN 2284 – 502X, ISSN – L = 1224 – 2853

Redactor: Alexandru Nicolaescu